

بسمه تعالی

فرم طرح درس بالینی

نام درس: کارآموزی زایمان طبیعی و غیرطبیعی	دروس پیش نیاز: بارداری و زایمان سه
سال تحصیلی:	نوع دوره: کارآموزی
مرکز آموزشی درمانی: بیمارستان یحیی نژاد	مدت زمان دوره: ۱۴۴ ساعت
رشته / مقطع: کارشناسی مامایی	تعداد فراگیران:..... نفر
تعداد واحد: دو واحد (هر واحد ۷۲ ساعت)	مسئول دوره / مدرسین دوره: دکتر فرشته بهمنش

توصیف کلی دوره: در طول گذراندن این کارآموزی دانشجویان در جهت کسب مهارت در انجام زایمان های طبیعی و تشخیص و مراقبت از بارداری های غیرطبیعی و آشنایی با انجام زایمان های غیرطبیعی به امر مراقبت از بیماران و انجام زایمان های طبیعی می پردازند.

اهداف کلی آموزشی <ul style="list-style-type: none">
• کسب مهارت در انجام زایمان طبیعی و غیرطبیعی
• تشخیص و مراقبت از بارداری های غیرطبیعی، آشنایی با انجام زایمان های غیرطبیعی بریچ، دوقلوئی، زودرس و دیررس و ...
• آشنایی با وسایلی نظیر مانیتور جنینی، فورسپس، واکيوم و کاربرد آن و زایمان های سزارین
• آشنایی با کوراژ و کورتاژ
پیش بینی رفتار ورودی: آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع دوره- ارزشیابی آغازین
اهداف ویژه <ul style="list-style-type: none">
• کنترل و انجام معاینات لازم در پذیرش زائو و تشخیص نیاز به بستری، انجام تجویزات دارویی و مایع درمانی لازم، درخواست آزمایشات لازم
• انجام آموزش های لیبر (آرام سازی ذهنی، عضلانی، تمرینات تنفسی و ...) درخواست آزمایشات لازم، انجام مراقبتهای مادر در لیبر، ارزیابی جنین در حین زایمان، بررسی الگوی FHR و تشخیص موارد غیرطبیعی، انجام اقدام مناسب در شرایط مختلف، ثبت اطلاعات در پارتوگراف
• انجام زایمان های طبیعی، معاینه و مراقبت از نوزاد متولد شده
• اداره مراحل بعد از زایمان، انجام معاینه مادر و ترخیص او بعد از زایمان
• آموزش، مشاوره با مادر در موارد تنظیم خانواده، شیردهی و ... (در صورت لزوم با همسر و خانواده)
• انجام زایمان های همراه با اپی زیاتومی و ترمیم پارگی ها
• اداره زایمان های غیرطبیعی نظیر بریچ، دوقلوئی، زایمان زودرس و دیررس، پره اکلامپسی، عفونت پرده ها و ...
• انجام تحریک زایمانی و تجویز دارو در کیس های مختلف
• انفوزیون سرم

- انجام زایمان در مادران دارای بیماریهای قلبی، تنفسی، کلیوی و ادراری، خونی، عفونی، گوارشی و ...
- توانایی اداره و کنترل مددجویانی که زایمان با ابزار دارند.
- کسب مهارت در نسخه نویسی
- انجام کوراژ و خروج دستی جفت و بررسی داخل رحم در مرحله ۴، مشاهده سقط، کورتاژ و سزارین و کمک به مراقبت های مربوطه

اهداف حیطه نگرشی

- دانشجو باید بتواند پس از پایان دوره آموزشی، اهمیت جایگاه شغلی خود در سلامت را بشناسد.
- دانشجو باید بتواند پس از پایان دوره آموزشی، به مددجو احترام گذاشته، با او احساس همدردی کند و حریم خصوصی مددجو را حفظ نماید.
- دانشجو باید بتواند پس از پایان دوره آموزشی، در بحث های گروهی علمی فعالانه شرکت کند.
- دانشجو باید بتواند پس از پایان دوره آموزشی، با به روز کردن مطالب علمی و مهارت های خود در قبال مددجویان خود احساس مسوولیت کند.

اهداف حیطه مهارتی

- معاینات لازم و تصمیم جهت بستری و پذیرش مادر را انجام دهد.
- شرح حال کامل و صحیح را از مادر باردار اخذ نماید و ارزیابی روانی و اجتماعی و فیزیکی را انجام دهد.
- علائم حیاتی مادر را براساس نیاز و روتین زایشگاه به درستی کنترل کند.
- کنترل ضربان قلب جنین را به میزان لازم و در موارد خطر انجام دهد.
- شمارش، ثبت و بکارگیری مانیتورینگ خارجی قلب جنین را انجام دهد.
- کنترل لیبر به طور کامل شامل بررسی انقباضات رحمی، تغذیه و پوزیشن های مناسب را انجام دهد.
- بررسی وضعیت لگن و معاینه واژینال را به درستی انجام دهد.
- برقراری ارتباط صحیح و حمایت عاطفی از زائو را انجام دهد.
- آموزش های لازم به زائو را بدهد.
- از روش های دارویی و غیردارویی جهت کاهش درد زایمان در اداره لیبر بهره گیرد.
- تجویز دارو و مایع درمانی لازم را در موارد نیاز انجام دهد.
- در موارد لازم و در صورت نیاز القاء زایمان را به درستی انجام دهد.
- در صورت لزوم آمنیوتومی را به طرز صحیح انجام دهد.
- پارتوگراف زایمان را ترسیم و تفسیر کند.
- زمان مناسب جهت انتقال زائو به اتاق زایمان را تشخیص دهد.
- وسایل مورد نیاز و آماده سازی جهت زایمان را فراهم کند.
- شرایط استریل و بهداشتی جهت زایمان (پوشیدن گان، ماسک، دستکش و ...) را به طرز صحیح انجام دهد.
- پرپ و درپ را به طرز صحیح انجام دهد.
- لزوم انجام اپی زیاتومی را تشخیص دهد.
- بی حس لازم جهت اپی زیاتومی را انجام دهد.
- اپی زیاتومی را به موقع و به طرز صحیح انجام دهد.
- زایمان طبیعی را به طور کامل انجام دهد.
- در انجام زایمان غیرطبیعی کمک نماید.

- مراقبتهای اولیه نوزاد (آپکار، کلامپ بند ناف، جلوگیری از هیپوترمی، تزریق ویتامین ک، گرفتن اثر پا و ...) را به درستی انجام دهد.
- پروسه همبستگی مادر و نوزاد (برقراری ارتباط سریع پوست با پوست مادر و نوزاد و قراردادن نوزاد روی سینه مادر) را به درستی انجام دهد.
- کنترل مرحله سوم زایمان و خروج جفت را انجام دهد.
- خروج دستی جفت و معاینه کامل آن را انجام دهد.
- معاینه جفت و پرده های جنینی را به طرز صحیح پس از زایمان انجام دهد.
- تشخیص و ترمیم پارگی های مجرای زایمان و ترمیم به موقع اپی زیاتومی را به درستی انجام دهد.
- کنترل میزان خونریزی و انقباض رحم را پس از زایمان انجام دهد.
- دفع صحیح وسایل مصرفی آلوده و جمع آوری ست زایمان را انجام دهد.
- روی تخت زایمان وضعیت راحت و مناسب را برای زانو فراهم کنند.
- کنترل مرحله چهارم زیمان (خونریزی، ارتفاع رحم، مثانه و ...) را به نحو مطلوب انجام دهد.
- آموزش های لازم بعد از زایمان (بهداشت فردی، تغذیه، شیردهی، تنظیم خانواده، واکسیناسیون و ...) را به طرز صحیح به مادر ارائه دهد.
- تحویل و انتقال مادر و نوزاد را به بخش بعد از زایمان را انجام دهد.
- معاینات و آموزش های لازم در زمان ترخیص مادر و نوزاد را انجام دهد.
- در جلسات پرسش و پاسخ روزانه با آمادگی قبلی و مطالعه مباحث نظری حضور داشته باشد.

ارزشیابی حین دوره: به صورت شفاهی و مشاهده بر بالین بیمار

فعالیت فراگیران

- حضور به موقع و بدون غیبت در بخش
- فعال بودن برای کسب مهارت های آموزش داده توسط مدرس
- تمرین و تکرار مهارت ها تا اندازه ای که دانشجو به اهداف مورد نظر برسد
- مطالعه مطالب تعیین شده توسط مدرس
- انجام کارهای عملی به طور صحیح طبق روش آموزش داده شده
- برقراری ارتباط مناسب با مسئولین و پرسنل بخش و ارتباط مناسب با مددجو

قوانین و مقررات

- حضور به موقع دانشجو در محل کارآموزی
- پوشیدن فرم مخصوص
- نصب کارت شناسایی بر روی لباس
- عدم استفاده از تلفن همراه در طول ساعات کارآموزی
- عدم استفاده از زیورآلات به خصوص دستبند و انگشتر
- برقراری نظم اتاق و حفظ اسرار مراجعین
- رعایت شئون حرفه ای
- در صورتی که غیبت دانشجو در طول کارآموزی بیش از یک دهم ساعات کارآموزی باشد، درس مربوطه حذف و غیبت محسوب خواهد شد.
- در صورتی که غیبت دانشجو در طول کارآموزی کمتر از یک دهم ساعات کارآموزی باشد، غیبت مجاز یک روز (بدون کسر نمره) و غیبت غیرمجاز دو روز کارآموزی جبرانی (با کسر دو نمره) خواهد داشت.

وسایل کمک آموزشی: امکانات معمول بخش های زایمان و پس از زایمان

ارزشیابی پایانی (در پایان جلسه)

- حضور فعال در محیط کارآموزی
- چگونگی انجام تکالیف محوله
- چگونگی انجام امور مربوط به مددجو
- شرکت در امتحان پایان دوره

منابع

- ۱- بارداری و زایمان ویلیامز جلد ۱-۲ و ۳، آخرین چاپ
- ۲- درسنامه مامایی میلز - آخرین چاپ
- ۳- مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران در دو جلد، راهنمای خدمات داخل و خارج بیمارستانی وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران
- ۴- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روش های غیردارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت اداره سلامت مادران.
- ۵- راهنمای کشوری انجام زایمان طبیعی و ارائه روش های غیردارویی کاهش درد زایمان، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، اداره سلامت مادران.
- ۶- سلامت زن از منظری دیگر، فیروزه روستا و شیوا مینوکه، آخرین چاپ
- ۷- Danforths obstetixs and gynecology, edited by James R.Scoot.
- ۸- High risk pregnancy management option, edited by David K.James.
- ۹- Vameys Midwifery-last edition.